L'ancoratge d'embarcacions amenaça la posidònia de la Costa Brava.

Baix Empordà | 23-08-2009 | 04:46

El descontrol en l'ancoratge d'embarcacions a la Costa Brava està posant en risc el fons marí. La manca de boies fa que les embarcacions tirin l'àncora i destrueixin les praderies de posidònia. Durant l'estiu, el problema s'agreuja per la pressió turística. Aquesta és una de les conclusions provisionals d'un estudi que elabora la Fundació Mar. El seu director, Miquel Ventura, ha afirmat que el litoral té un bon nivell de salut però avisa que no es pot abaixar la guàrdia. L'anàlisi ha detectat que en molts punts de la costa hi ha espècies, com l'alga 'cystoseira', que indiquen que el fons marí està en bon estat però augmenta la presència d'espècies que no són pròpies de l'ecosistema, com el peix fadrí.

El projecte Silmar té la voluntat de diagnosticar, a través del seguiment constant, l'estat mediambiental i ecològic de diversos punts de la costa. Des de setembre de l'any passat funciona un programa pilot a sis punts del litoral gironí. En aquests mesos, la Fundació Mar ha detectat que almenys en quatre d'aquestes sis estacions les embarcacions fondegen directament sobre les praderies de posidònia i arranquen les arrels. La posidònia és una espècie essencial en l'ecosistema perquè fa de coixí en la reproducció de peixos, fixa el substrat i forma part de l'hàbitat de més de 1.400 espècies animals i vegetals.

Els efectes d'aquest descontrol, segons informen els voluntaris que fan el seguiment, es multipliquen durant els mesos d'estiu amb la massificació de la circulació d'embarcacions i la pressió turística. Tot i que, en principi, les boies d'amarratge instal·lades serveixen per minvar aquest dany, un excés també pot ser perjudicial perquè els punts de fixació erosionen el fons. A la cala d'Aiguafreda de Begur (Baix Empordà), per exemple, la Fundació Mar ha comptabilitzat 150 boies, juntament amb les de la zona propera de Cap Sa Sal.

El director de la Fundació Mar, Miquel Ventura, qualifica de 'desastre' l'actual situació perquè la posidònia és una espècie essencial per al bon funcionament de la biodiversitat marina i 'la seva recuperació és tan lenta com la d'una alzina'. Recorda que hi ha molts altres llocs de la Costa Brava que es troben en la mateixa situació i que, des de fa uns anys cap aquí, les praderies de posidònia s'han reduït en un 40%, i en alguns llocs han desaparegut del tot.

No tots els impactes, però, són conseqüència de l'efecte de l'home. Aquest és el cas detectat en una

estació de control Silmar situada a la cala Montgó de l'Escala (Alt Empordà). El temporal de Nadal va arrasar el fons i va destrossar el 25% del bosc de posidònia.

El seguiment que fan els voluntaris de Silmar també reflexa la presència de pescadors furtius en algunes zones on hi ha situades les estacions de control. En concret, Silmar remarca el seu impacte a la cala El Crit de Mont-ras (Baix Empordà) i a la zona d'Aiguafreda a Begur.

Cada estació comprèn un segment de 100 metres en línia recta. Les estacions es controlen periòdicament, seguint uns protocols d'anàlisi de la biodiversitat. Per arribar a conclusions, els voluntaris de cada estació fan un seguiment d'un nombre tancat d'espècies que es poden trobar a la Costa Brava.

Durant aquests mesos, els submarinistes voluntaris de Silmar han trobat espècies que indiquen una bona qualitat de l'aigua i el fons marí, com la cystoseira, una alga típica del mediterrani que indica que estem davant un litoral rocós de bona qualitat. A quatre dels sis punts de seguiment hi han trobat 'cystoseira'.

Però Silmar també alerta de la progressiva presència d'espècies que no són pròpies de l'ecosistema marí d'aquesta zona del mediterrani. Es tracta d'espècies procedents d'aigües més càlides que, a causa de l'escalfament global, actualment es troben al litoral gironí. És el cas del peix fadrí, que ha augmentat la seva àrea de distribució, segons informa la Fundació Mar.

Els responsables de Silmar també ensenyen als voluntaris a reconèixer altres espècies que encara no han arribat a la Costa Brava però que 'és qüestió de temps que ho facin'. Un exemple és una alga anomenada caulerpa, que segons la Fundació Mar, ja ha arribat a les Balears i a la costa valenciana.

Programa pilot a Girona

Aquest projecte de custòdia del mar a través del voluntariat pretén cobrir a tota la costa de la península ibèrica el 2011. El primer pas ha estat el programa pilot a les costes gironines. L'objectiu és crear protocols que serviran més tard com a eixos bàsics per a tots els voluntaris que vulguin iniciar la seva pròpia estació de custòdia del mar. La meta és assolir 80 punts de control repartits per tot el litoral ibèric.

'Si tot va bé, a finals d'any hi haurà noves estacions obertes a Barcelona, Tarragona i Balears', ha explicat el director de la Fundació. Miquel Ventura creu que la Costa Brava viu una situació privilegiada i augura que el fons marí estarà en 'pitjors condicions' tan bon punt comencin a analitzar la costa barcelonina.

Manca de control a Ses Negres

El director de la Fundació Mar ha denunciat la manca de control i vigilància que hi ha a Ses Negres, situada al terme municipal de Begur. Segons Ventura, des que l'administració va 'arraconar' l'ONG Nereo de la gestió, la biodiversitat d'aquesta reserva marina integral ha entrat en regressió.

Ventura ha detallat que durant tretze anys Nereo va fer un control per recuperar un fons de posidònia sense cap tipus d'impacte mediambiental. Des de fa un any i mig, però, cap entitat assumeix un control permanent de Ses Negres i, segons Ventura, tot i ser un espai protegit, ara no

hi ha presència de boies d'amarratge i qualsevol embarcació pot fondejar. Ventura qualifica aquesta situació d"irresponsable' perquè es tracta d'un fons marí que, fins ara, estava ben conservat.

Fuente: Avui
Autor: Avui